

ส่องเทคโนโลยีสารสนเทศจีน ช่วงวิกฤตสถานการณ์ COVID-19

ดร.ณัฐ ธีระวัฒน์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กลุ่มวิจัยระบบสารสนเทศการวัดการกัมมันตภาพ:
ความเสี่ยง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
<http://natt.leelawat.com>

จาก สถานการณ์ 'ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019' (2019 新型冠状病毒) หรือที่ได้รับความนิยมทางการว่า 'Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2' หรือ 'SARS-CoV 2' และชื่อโรคอย่างเป็นทางการจากองค์การอนามัยโลกว่า 'Coronavirus Disease' หรือ 'COVID-19' (World Health Organization, 2020) นั้น ในช่วงนี้การดำเนินชีวิตของผู้คนก็ดูจะมีความลำบากมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีการระบาดสูงที่สุดอย่างในประเทศจีน ผู้เขียนขอแนะนำท่านผู้อ่านไปลองทำความเข้าใจกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ว่าได้เข้ามามีบทบาทอย่างไรกับการรับมือและการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวจีนกันใหม่บทความนี้ครับ

การวินิจฉัยเบื้องต้น

เมื่อจำนวนผู้ติดเชื้อมีมากขึ้นจึงเกิดความกังวล แต่ด้วยทรัพยากรสาธารณสุขที่จำกัด การตรวจคัดกรองอาจจะเป็นเรื่องลำบาก ทำให้บริษัท Search Engine ยักษ์ใหญ่ 'Baidu' ได้ปล่อย

เครื่องมืออัจฉริยะสำหรับการตรวจสอบโรค COVID-19 ด้วยตนเองเบื้องต้น (ภาษาจีน: 新型肺炎智能自测工具 可自行了解病毒感染风险) ออกมาให้ประชาชนชาวจีนได้ใช้ (Baidu, 2020; Udemans, 2020)

ภายในแอปพลิเคชันดังกล่าวมีการสอบถามข้อมูลของผู้ใช้ เช่น อายุ เพศ อาการ ประวัติการเดินทางหรือพบปะกับผู้คนจากเมืองอื่น ประเทศจีน จากนั้นผู้ใช้งานจะต้องตอบคำถามเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยง เช่น อาการเกี่ยวกับปอด ความดัน ตับ และไต เมื่อใส่ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ข้อมูลเหล่านี้จะถูกวิเคราะห์ผ่านอัลกอริทึมซึ่งอ้างอิงตามแผนการวินิจฉัยของรัฐบาลจีน และจะแสดงผลออกมา (Udemans, 2020)

กลุ่มผู้ใช้ที่ได้รับการวิเคราะห์ว่าเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่ำจะได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตัว ส่วนผู้ใช้ที่มีความเสี่ยงระดับสูงจะได้รับคำแนะนำให้ไปพบแพทย์โดยด่วน แอปพลิเคชันนี้ถูกพัฒนาออกมาเพื่อช่วยลดความตระหนกของประชาชน โดยให้ประชาชนได้มีโอกาสวิเคราะห์อาการของตนเองเบื้องต้นก่อนการตัดสินใจไปเข้ารับการรักษาคัดกรองตามโรงพยาบาล (Baidu, 2020; Udemans, 2020)

การตรวจหาความเสี่ยงจากการสัมผัสใกล้ชิด

ระบบ "Close Contact Detector" ได้รับการพัฒนาโดย General Office of the State Council ประเทศจีน ร่วมกับ National

Health Commission ประเทศจีน และ China Electronics Technology Group Corporations (CETC) โดยได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลจาก National Health Commission ประเทศจีน, กระทรวงคมนาคม ประเทศจีน และ Civil Aviation Administration of China (huaxia, 2020)

ผู้ใช้สามารถลงทะเบียนใช้งานระบบดังกล่าวได้ทางการสแกนรหัส QR ผ่านแอปพลิเคชัน Alipay (Alibaba Group Holding Limited, 2020), WeChat (Tencent Inc., 2020a) หรือ Tencent QQ (Tencent Inc., 2020c) แล้วลงทะเบียนด้วยหมายเลขโทรศัพท์มือถือ หลังจากนั้นกรอกชื่อจริง และหมายเลขประจำตัวประชาชนลงไป ระบบจะประมวลผลโดยใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลเพื่อค้นหาว่ามีบุคคลใกล้เคียงที่มีความเสี่ยง เช่น บุคคลที่ไม่มีมีการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ บุคคลที่ได้รับการตรวจพบเชื้อ SARS-CoV 2 แล้ว บุคคลที่ต้องสงสัยว่า จะติดเชื้อ หรือบุคคลที่มีอาการป่วยที่เกี่ยวข้องกับอาการของ COVID-19 หรือไม่ (huaxia, 2020)

ทั้งนี้ความหมายของการสัมผัสใกล้ชิดของระบบนี้คือ บุคคลที่ทำงานในที่ทำงานเดียวกัน เรียนในห้องเรียนเดียวกันอาศัยในบ้านหลังเดียวกัน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สมาชิกในครอบครัว หรือบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดในสภาพแวดล้อมแบบปิด เช่น การโดยสารด้วยยานพาหนะเดียวกัน ตัวอย่างเช่น ผู้โดยสารบนเครื่องบินที่นั่งโดยสารในแถวเดียวกันรวมทั้งสามแถวด้านหน้าและสามแถวด้านหลัง จะถือว่าเป็น “การสัมผัสใกล้ชิด” ส่วนผู้โดยสารในตำแหน่งที่นั่งอื่นถือเป็น “การสัมผัสทั่วไป” (huaxia, 2020)

การกำบังอากาศบ้าน

แม้ในอดีตการทำงานจากบ้านจะเป็นเรื่องยาก แต่ต้องขอบคุณที่เทคโนโลยีในปัจจุบันได้ให้ความช่วยเหลือผู้คนจากหลากหลายอาชีพให้สามารถทำงานต่างๆ จากที่บ้านได้ โดยเฉพาะเมื่อสถานการณ์ของไวรัส SARS-CoV 2 ยังยืดเยื้อหลังช่วงตรุษจีน และ

ถึงเวลาที่ประชาชนในประเทศจีนต้องเริ่มต้นกลับไปทำงานกันตามปกติแล้ว ทำให้หลายบริษัทได้ประกาศดำเนินมาตรการทำงานจากบ้านผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น “WeChat Work” จากบริษัท Tencent (Tencent Inc., 2020b) หรือ “DingTalk” จากบริษัท Alibaba (Alibaba Group Holding Limited, 2018)

อย่างไรก็ดีปัญหาการเชื่อมต่อได้เกิดขึ้นตั้งแต่วันแรกของการเปิดทำการตามปกติเนื่องจากการจราจรข้อมูลอันโหมกระหน่ำทั่วทั้งประเทศจีน (Jao, 2020a) DingTalk รายงานว่ามีผู้ใช้งานทำงานจากบ้านผ่านแอปพลิเคชันถึง 200 ล้านคนจาก 10 ล้านบริษัทในวันนั้น (Jao, 2020a) ทำให้ต้องหาวิธีการรับมือจนทำให้สามารถใช้งานได้

จากเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ว่าเทคโนโลยีนี้เป็นช่องทางที่จะช่วยให้การดำเนินงานทางธุรกิจของประเทศจีนสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างไม่สะดุด จึงทำให้กลุ่มแอปพลิเคชันทั้ง DingTalk, WeChat Work, Bytedance’s Feishu, และ Huawei Cloud WeLink เปิดให้บริการบริษัทต่างๆ ได้ใช้บริการประชุม และทำงานออนไลน์แบบไม่เสียค่าใช้จ่ายในช่วงวิกฤตนี้ (cnTechPost, 2020; Jao, 2020a)

ความช่วยเหลือทางการเงิน

บริษัท Tencent ผู้ให้บริการระบบชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ WeChat Pay (Tencent & Tenpay, 2020) และแพลตฟอร์มบริการประกันทางออนไลน์ WeSure (Weimin Insurance Agency Co., Ltd., 2018) ยังได้ให้ความช่วยเหลือด้านค่ารักษาพยาบาลกับผู้ชายสินค้ารายย่อยของ WeChat Pay เมื่อต้องเข้ารับการรักษาโรค COVID-19 โดยพ่อค้าแม่ค้าที่ตรวจพบโรคสามารถสมัครขอรับการช่วยเหลือด้านการเงินจำนวนวันละ 1,000 หยวนต่อวัน สูงสุดถึง 1 เดือน เมื่อเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลของรัฐหรือศูนย์รักษาโรค COVID-19 ในระยะเวลาที่กำหนด (Jao, 2020b) และแน่นอนว่าการสมัครขอความช่วยเหลือก็ไม่ต้องไปติดต่อหน่วยงานหรือกรอกเอกสารที่บริษัท แต่ผู้ใช้สามารถกดเข้าไปในฟังก์ชันดังกล่าวผ่านแพลตฟอร์ม WeChat Pay ได้เลย

Unasub

ด้วยเทคโนโลยีที่กล่าวมาได้มีส่วนช่วยให้การดำเนินงานต่างๆ สะดวกขึ้น แม้จะไม่สะดวกสบายเหมือนกับช่วงเวลาปกติ แต่ก็คาดว่าจะสามารถช่วยลดผลกระทบไปได้บ้างไม่มากนัก อย่างไรก็ตามก็ดีแม้จะบอกว่าเทคโนโลยีมีประโยชน์ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับผู้ใช้ งานด้วย จะเห็นได้จากการใช้เทคโนโลยีไม่ถูกวิธี เช่น การปล่อยข่าวลือผ่านสื่อออนไลน์ที่ว่า การสูบบุหรี่หรือการดื่มเหล้าจะสามารถช่วยฆ่าไวรัส SARS-CoV 2 ได้ (Sheng, 2020) หรือข่าวลือที่บอกว่ารัฐบาลท้องถิ่นในหลายพื้นที่ในจีนออกมาตรการจัดการกับสุนัขจรจัด

เนื่องจากเกรงว่าจะเป็นพาหะของไวรัสดังกล่าวจนองค์การอนามัยโลกต้องออกมาแจ้งว่า ยังไม่มีหลักฐานยืนยันว่าสุนัขและแมวสามารถติดเชื้อจากไวรัสนี้ได้ ผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์จากจีนก็ออกมายืนยัน (Kim, 2020) ก็ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในหมู่ประชาชนมากขึ้นในภาวะวิกฤตเช่นนี้ ผู้ใช้งานสื่อออนไลน์ไม่ควรตรวจสอบข้อเท็จจริงต่างๆ ก่อนจะแชร์ให้ผู้อื่น เพื่อลดความสับสน และความเข้าใจผิดลง

คำชี้แจง

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลให้กับท่านผู้อ่าน ผู้เขียนไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสียใดๆ หรือทำงานให้กับบริษัทพัฒนาแอปพลิเคชันที่กล่าวถึงในบทความนี้

อ้างอิง

Alibaba Group Holding Limited. (2018). DingTalk. Retrieved Feb. 2020, from <https://www.dingtalk.com>

Alibaba Group Holding Limited. (2020). 支付宝 (in Chinese). [Alipay]. Retrieved Feb. 2020, from <https://www.alipay.com>

Baidu. (2020, February 8). 百度APP上线新型肺炎智能自测工具 可自行了解病毒感染风险 (in Chinese) [Baidu APP launches intelligent self-test tool for new pneumonia:]. Retrieved Feb. 2020, from <http://baijiahao.baidu.com/s?id=1657946184671132301>

cnTechPost. (2020, February 24). ByteDance's Feishu announces free access to all organizations. Retrieved Feb. 2020, from <https://cntechpost.com/2020/02/24/bytedances-feishu-announces-free-access-to-all-organizations/>

huaxia. (Ed.) (2020, February 10). China introduces novel coronavirus close contact detection app. Retrieved Feb. 2020, from http://www.xinhuanet.com/english/2020-02/10/c_138770415.htm

Jao, N. (2020a, February 4). DingTalk, WeChat Work overburdened as hundreds of millions work remotely. Retrieved Feb. 2020, from <https://technode.com/2020/02/04/dingtalk-wechat-work-overburdened-as-hundreds-of-millions-work-remotely/>

Jao, N. (2020b, February 6). WeChat Pay offers financial aid for hospitalized merchants. Retrieved Feb. 2020, from <https://technode.com/2020/02/06/wechat-pay-offers-financial-aid-for-hospitalized-merchants/>

Kim, S. (2020, February 3). Thousands of pets death from starvation following Coronavirus outbreak. Retrieved Feb. 2020, from <https://www.newsweek.com/coronavirus-china-wuhan-pets-trapped-animal-protection-rescue-1485440>

Sheng, W. (2020, February 18). Chinese social media struggle to contain rumors. Retrieved Feb. 2020, from <https://technode.com/2020/02/18/chinese-social-media-struggle-to-contain-rumors/>

Tencent Inc. (2020a). 微信 (in Chinese). [WeChat]. Retrieved Feb. 2020, from <https://weixin.qq.com/>

Tencent Inc. (2020b). WeChat Work. Retrieved Feb. 2020, from <https://work.weixin.qq.com/>

Tencent Inc. (2020c). 腾讯QQ (in Chinese) [Tencent QQ]. Retrieved Feb. 2020, from <https://im.qq.com/>

Tencent & Tenpay. (2020). 微信支付 (in Chinese) [WeChat Pay]. Retrieved Feb. 2020, from <https://pay.weixin.qq.com/>

Udemans, C. (2020, February 12). Baidu launches online Covid-19 self-diagnosis tool. Retrieved Feb. 2020, from <https://technode.com/2020/02/12/baidu-coronavirus-diagnosis-panic/>

Weimin Insurance Agency Co., Ltd. (2018). 微保 (in Chinese) [WeSure]. Retrieved Feb. 2020, from <https://www.wesure.cn/>

World Health Organization. (2020). Naming the coronavirus disease (COVID-2019) and the virus that causes it. Retrieved Feb. 2020, from [https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-\(covid-2019\)-and-the-virus-that-causes-it](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-(covid-2019)-and-the-virus-that-causes-it)